

॥ ४० ॥ ४१ ॥ गोकर्णमुकुटं जहारेत्यन्वयः अर्जुनस्य मुकुटहरणमपि महत्कर्मैति सूचयन्मुकुटं विशिनष्टि गविचक्षुषिकर्णो यस्य सागोकर्णाचक्षुःश्रवाः सर्पिणी अर्जुनेन खांडवे निहता सती इह निमित्तभूता तस्य मुकुटमेव जहार त्वतीननुशिरः कथं हतायाहनननिमित्तत्वमत आह सुमुखीकृतेन इषुणा गोपुत्रसंप्रेषिता संधिरविवक्षितत्वान्न भवति शोभनपुत्रजीवनकरं मुखं यस्य सासुमुखी साहिपुत्रं निगीर्य दत्तमाना त्रखांडवा दुस्तंतो शिरोदेशे अर्जुनेन च्छिन्ना सती स्वयं मृता पुत्रं चरक्षितवतीत्यादि पर्वण्युपाख्यायते कृतेन स्वयं निर्मितेन पुत्रेण चातेन इषुणा इषुभावं गतेन आत्मा वै पुत्रनामासीति श्रुतेरिष्वाकारपुत्ररूपेण संपन्ना सती गोमतो रश्मिमतोऽर्कस्य पुत्रेण कर्णेन प्रेषिता इषुणेतीत्यं भावे तृतीया गोपुत्रेति मतुल्लोप आर्षः किं कृत्वा मुकुटं जहारेत्यत आह सुव्यक्तगोऽसुप्रभं गोगतकंदृष्ट्वा सुव्यक्ताः अतिशयेना विभूताः गावोरश्मयस्ते जइतियावत् सुव्यक्तैर्गोभिरसुभिश्च प्रकर्षेण भासमानं निरतिशयते जो बलमर्जुनं गोगतकंगोशब्देन हय रश्मीनां प्रदेशो लक्ष्यते तत्र गतं विद्यमानं कं शिरोयस्य तं अर्जुनस्य प्रीतिवादेशं कर्णेन लक्ष्यं कृतं विज्ञाय भ

महीवियत्घ्नौः सलिलं च वायुना प्रसृत्य मुधं विनिघूर्णितं यथा ॥ अतीव शब्दो भुवनेषु वै तदा जनाध्यवस्यन्व्यथिताश्च चस्खलुः ॥ ४० ॥ विनाकिरीटं शुशुभे स पार्थः श्यामो युवानील इवोच्छृंगः ॥ ततः समुद्रं त्यसितेन वाससा स्वमूर्धं जानव्यथितस्तदार्जुनः ॥ विभासितः सूर्यमरीचिना दृढं शिरो गतेनोदयपर्वतो यथा ॥ ४१ ॥ गोकर्णसुमुखीकृतेन इषुणा गोपुत्रसंप्रेषिता गोशब्दात्मजभूषणं सुविहितं सुव्यक्तगोऽसुप्रभं ॥ दृष्ट्वा गोगतकं जहार मुकुटं गोशब्दगोपूरिवै गोकर्णस्य नमर्दनश्च नययावप्राप्य मृत्योर्वशं ॥ ४२ ॥ ससायकः कर्णभुजप्रसृष्टो हुताशनार्कप्रतिमो महार्हः ॥ महोरगः कृतवैरोर्जुनेन किरीटमाहत्य ततो व्यतीयात् ॥ ४३ ॥ तं चापि दग्ध्यातपनीयचित्रं किरीटमाकृष्य तदार्जुनस्य ॥ इयेषां तु पुनरेव तूणं दृष्ट्वा कर्णेन ततो ब्रवीत् ॥ ४४ ॥

गवतास्वभारेण अश्वेषु जानुभ्यामवनीगमिते पुरश्मभिः समसूत्रदेशे अर्जुनस्य शिरो दृष्ट्वा पिवेगातिशयात् स्वयं नीची भवितुमशक्ता सती तद्देशस्थं मुकुटं जहारेत्यर्थः गोशब्दात्मजभूषणं सुविहितमिति गौः पृथिवीतया शब्दयते गोशब्दादितिः इयं वा अदिति रिति पृथिव्या अदितेर्निर्देशात् तस्या आत्मजस्येन्द्रस्य भूषणं सुविहितं वेधसेति शेषः तथा चात्रैवोक्तं पुरंदरार्थं तपसा प्रयत्नतः स्वयं कृतं यद्विधिना स्वयं भवेति कीदृशं मुकुटं वै निश्चितं प्रसिद्धं वा गोशब्दगोपूरि गोभिः रश्मिभिः शब्दयते रश्मिमानिति कथ्यत इति सूर्यः तस्यैव भुवनगर्भव्यापिनो गावः किरणास्तैर्भुवनं पूरयितुं शीलमस्य तत्तथा सूर्यसमप्रभमित्यर्थः ननु चेत्तनाधिष्ठितो बाणः पुनरेत्यार्जुनं कुतो न हतवानित्यत आह गोकर्णस्य नमर्दनश्च नययावप्राप्य मृत्योर्वशमिति गोकर्णसर्पपुनरर्जुनं हंतुं इच्छंतं असनेन बाणक्षेपेण मर्दयति यः स तथा भूतोऽर्जुनश्च तमेव सर्पमनवाप्य मृत्योर्वशं नययौ सर्पस्य पुनरागमनं वधश्चात्रैव कीर्त्यते गौर्नादित्येव बलीवर्देऽनुभेदं विभेदयोः स्त्रीतुस्याद्विशिष्टा रत्यां भूमौ च सुरभावपि वृत्तियोः स्वर्गवज्रांबुरश्मिदृग्बाणलोमस्वितिकोशः ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥